Český technoplanetární postilion

5. ročník | vychází jednou ročně | 24. květen 2010

Po stopách letošních „nej“

Našeho reportéra velmi poznamenala návštěva Pelhřimova. Sice prohlídku tamějšího krematoria do svých aktivit nezahrnul, ale kontakt s agenturou Dobrý den ho poznamenal natolik, že nevíme, jestli si z nás nedělá dobrý den. Od té doby, co se vrátil, pořád jenom zjišťuje, kde je jaké NEJ. Dejme mu slovo, uvidíme, co z toho bude:

Nejtěžší, nejsložitější, nejnáročnější, nejdéle řešená, s nejméně řešiteli, s nejvíce nápovědami... ano, mluvíme o šifře posledního kola Podivný Stonehenge. Vyptávali jsme se soutěžících, jak se s takovou záludností od pořadatelů v posledním kole vyrovnávali. Řezy a Speedy z týmy Stargate si notovali: „Teď už nechápu jenom ten Stonehenge :D“ – „To nejsi sám“. Záludnost orgů a znechucení soutěžících vyvrcholilo zveřejněním nápověd. Vždyť bez nápovědy šifru vyřešily pouhopouhé dva týmy. Zeptali jsme se týmu Hmyzáci, kteří šifru dali jako první:

„Tož tahle šifra byla těžká, to jakože hodně, ale nakonec nás nějak napadlo, že je to pořád ta jedna stejná krychle 2x2x2. Tak jsme ji po asi 30 minutách měli zkonstruovanou, pak už jen zbývalo zjistit, co je na druhé straně kvádříků. Ovšem to nám vyšlo zrcadlově otočené a ještě, jako by toho nebylo málo, se nám trochu přeházely dvojice písmen. Bylo to na můj vkus až příliš překombinované.“ Protože prvenství jim už nikdo nevezme, mohou si dovolit trochu shovívavosti na adresu orgů: „Ale i přes to to byla velmi zajímavá a povedená šifra!“

Většině týmů nepomohla ani druhá nápověda. Za všechny to vyhodnotil Codeman z týmu Codeman: „Mám skvělý nápad – třetí nápověda u Stonegenge:) Co vy na to?“

Sice postupně přibývalo úspěšných řešitelů, ale jejich komentáře nijak optimisticky nepůsobily: Smetáci se přímo netajili se svým znechucením: „Divná šifra... vůbec mě nebavila, jak člověk má přijít na to, že to má rozdělit na 4 krychle? Myslím, že tato šifra tu minulé roky nebyla, nebo ji aspoň neznám.“ A k nim se ve stejné tónině přidali Sherloci: „No, ta nám teda dala. Ani když jsem se dozvěděl způsob řešení, nešla mi vyluštit.“

Servítky si nebrali ani Cvoci, kteří ke svému projevu přes plot léčebny přidali tleskání, dupání a bušení: „HMMMMMMMMMMMMMM.....HROZNĚ MOC TĚŽKÁ, PŘÍŠERNÁ, DĚSNÁ, ATD..... ALE NAŠTĚSTÍ TO MÁME ZA SEBOU!!!!!!!!!!“

Jenže byly i týmy, kterým se šifra líbila (vyvstává otázka, jestli si tím nechtěly vytvořit lepší startovní pozici do finále). Tak například Paterčata díky nešetřila: „Tak tahle šifra... to byla docela makačka... myslím, že bez pomoci a nápovědy bychom to nikdy nevyřešily xD děkujem... opravdu bravurní šifra.“ A hluboko pro slova obdivu sáhl i tým Bluewings: „Konečně něco, na co jsme nemohli přijít! Bez té druhé nápovědy bychom to nezvládli. Gratulujeme k vymyšlení šifry hodné ocenění od tajných agentů FBI!“

Názor orgů na nelibost hráčů jsme se nedozvěděli. Jejich hlavní stan je plný stejných krychlí, jejichž stěny jsou pokryté opakujícími se křivkami. Jestli je mezi tím někdo živý, zjistí až přivolaní psi.

Ale pojďme se podívat ještě na jiné nej. Ačkoliv se mnoho týmů pokusilo uhodout heslo a proniknout na cizí účty, žádný neuspěl. Přesto však jejich snažení bylo zajímavé. Zatímco BigBang se plně soustředil na průnik na účet svých starších spolužáků, kteří hrali jen pro zábavu mimo oficiální pořadí, jiné týmy jako Milouši s.r.o., EKKMZ, fosfor či Cvoci rozložili snahu mezi více týmů. Absolutním rekordmanem se však stal Cleverteam, který v celkem 83 pokusech zkusil proniknout na účet 21 týmů.

Paradoxně se však nejúspěšnějším crackerem letošní Technoplanety stal Honza z Hmyzáků, který si po dořešení poslední úlohy začal hrát s javascriptem. Jen čirou náhodou unikl pozornosti orgů a mezitím získal identifikátor sezení hned devíti týmů. *-av-*

Česko – oblíbené letovisko známých fyziků

Česká kotlina je sevřena věncem pohraničních hor, řada významných vrcholků se pyšní i tím, že se stala oblíbeným výletním místem významných osobností.

Sněžka je především známá svým nedostatkem fluroru v pramenité vodě a v současné době se tvrdě brání instalaci neonových reklam na vrcholové boudě. Málokdo ví, že v roce 1934 v Obřím dole na svazích Sněžky zkoumal geologické podloží Charles Richter, aby získal dostatek podkladů pro svou zemětřesnou stupnici. Říká se, že prvně na ledovcových karech pracoval už v roce 1925, kdy se tam setkal s odborníkem na slovo vzatým Roaldem Amundsenem. Oba prý dlouze diskutovali, jestli při výzkumu otřesů v půdě je vhodné použít vynález Alfreda Bernharda Nobela a zda při výbuších ve zmrslé půdě nedojde příliš ke zvýšení obsahu xenonu.

Není známo, jestli někdy Thomas Alva Edison navštívil českou kotlinu, ale jeho vztah obzvláště k moravským horám byl velmi známý. Jeho pracovnu zdobily kolorované obrázky Pradědu a Lysé hory, při práci k nim často zvedal zrak a nikdy se nedal přesvědčit, že do jeho pracovny by se lépe hodil portrét Pythagorase či busta Archimeda.

Co je velmi málo známé, je skutečnost, že z rakouské strany zajížděl na šumavský Plechý Charles Darwin. Tamější půda byla a je velmi bohatá na hořčík, což způsobuje zajímavé mutace rostlin a následně živočichů, kteří se těmito rostlinami živí. Se svou dcerou Anne a strýcem Charlesem tam strávili nejedno léto, byť na české území vstoupili jen právě na tomto vršku.

Severozápadní vrcholky jako Klínovec, Černý vrch, Jelení hora či Tetřeví hora v historii často měnily svou „státní příslušnost“, v jejich okolí se z vytěžených hornin extrahovaly různé prvky a sloučeniny, ať to byla o něco jižněji těžba uranu a radia nebo výroba vodíku či tavení hliníku a vzácných kovů. Obzvláště kvalitní meď přitahovala George Simona Ohma – v jeho době to bylo německé území a jeho otec tu byl zaměstnán jako dozírající protestantský pastor. Jako takový se často setkával i s šiframi. Jeho nejoblíbenější byl jednoduchý písmenkový posun.

-av-

Používejte TInfo!

Pro letošní ročník jsme připravili SMSkový systém, který nám i vám zjednoduší a zpřehlední průběh hry. Zřídili jsme proto speciální telefonní číslo, na které budete zasílat zprávy o svém postupu hrou. Abychom poznali, od kterého týmu zpráva přišla, dostane každý tým kód složený ze tří písmen a tří číslic. Speciální číslo se dozvíte spolu s kódem vašeho týmu až těsně před začátkem hry.

Vždy, když vyřešíte šifru a na základě jejího řešení dorazíte na další stanoviště, najdete na něm kromě zadání další šifry také kód stanoviště. Ten je tvořen částí řešení předešlé šifry. Kód týmu následovaný mezerou a požadovaným kódem stanoviště musíte odeslat na speciální číslo. Pokud jste odeslali zprávu správně, dorazí vám během chvíle zpět potvrzení s uvedením vaší pozice ve hře.

Aby to bylo jasnější, ukážeme si to na příkladu. Představte si, že Váš tým má kód ABC123. Právě jste vyřešili šifru číslo 3. Řešením je text: „Další šifra je v altánu na severní cestě.“ Až dojdete k altánu a vyzvednete šifru, bude pod logem hry napsáno kurzívou: Kód tohoto stanoviště je páté slovo z řešení předcházejícího stanoviště zapsané bez háčků a čárek. Vaše SMS zpráva bude tedy vypadat takto: „ABC123 ALTANU“.

Odpověď, kterou obdržíte, může vypadat zhruba takto: „Na st. 4 jste 2. (−1) Vede tym Hmyzaci (13.34 na st. 6, na st. 4 pred 42 min.) Stav hry: 2:5 3:4 4:1 5:0 6:1 7:0 8:0 Cil:0“

První část zprávy vám říká, kolikátí jste sem dorazili a jak jste si polepšili nebo pohoršili (číslo v první závorce). Dále je uvedena informace o vedoucím týmu, jeho posledním dosaženém stanovišti a čase, ve kterém na něj dorazil. Poslední číslo v závorce za vedoucím týmem udává o kolik minut dříve dorazil na vaše aktuální stanoviště. Třetí část zprávy je pak stručným přehledem aktuální polohy všech týmů ve hře. Obsahuje seznam stanovišť a u každého je za dvojtečkou uveden počet týmů, které se na něm aktuálně nacházejí. V našem příkladu zatím pouze 11 týmů postoupilo alespoň na druhé stanoviště hry. *-ls-*

Zaujalo nás

S blížícím se termínem finále Technoplanety stoupá napětí i v naší redakci. Šéfredaktor stále vyžaduje další články: „Jestli ty dva články je jediné, co jsi včera za celý den dala dohromady, tak to jsme totálně v čudu. Navíc je mi blbě, takže určitě nebudu moci něco nakrev přes noc sázet.“ V tiskárně se domáhají podkladů pro tisk a naši reportéři jsou rozběhnutí po vlastech a ještě honem přímo z terénu sbírají informace, vyptávají se týmů i učitelů, pokouší se zastihnout orgy a i z nich vymámit nějaké údaje k úterním bojům.

Našemu pražskému redaktorovi se podařilo zastihnout šéfa týmů Sladarnice a Corpus delicti. O nich je známo, že se přihlašovali velmi pozdě, ale i tak se dokázali probojovat do finále: „Pane profesore, vaši terciáni zpočátku na velké favority nevypadali.“

„Začali jsme totiž s velkým zpožděním,“ vzpomíná pan profesor Tesař, „vlastně jen náhodou jsem se dostal na stránky Technoplanety v době, kdy 1. kolo bylo již v plném proudu. Vytiskl jsem si zadání úkolů 1. kola a jen tak ‚zkusmo‘ jsem je o přestávce předložil svým žákům. OKAMŽITĚ se pro hru nadchli a i přesto, že vlastně měli ‚na startu‘ +5 nápověd +60 dní, se do soutěže přihlásili.“

Redaktor pro východní Čechy to měl snadné, zajel na jistotu do Skutče, kde tamější ZŠ Smetanova se účastní Technoplanety již počtvrté (konkuruje ji pouze Gy Voděradská čtyřmi účastmi a nepřekonatelná ZŠ Karla Čapka popáté). Úsměv paní učitelky Leopoldové prozrazoval už ode dveří, že Technoplaneta není jen záležitost dětí: „...ano, zapojeni jsou učitelé všech kategorií, začalo to dějepisáři u postaviček a nyní jsou ve hře už i češtináři :o) (v úterý se mě jeden z nich ptal, vyšly karty, viď – chvilku jsem zírala, pak mu to odsouhlasila… a dnes jeden kolega češtinář přiběhl v průběhu našeho přírodopisu do devítky s tím, že už má řešení té poslední šifry – kluci ho odbourali, když prohlásili, ‚my taky‘ :o).“

Další zpráva přišla z Moravy. soutěžící týmy z Frenštátu zastupuje jejich mimoškolní trenér, kterého jsme se zeptali: „Co vás nejvíce pobavilo?“ Pan Polách jen beze slov přisunul lístek s pokusem týmu Želv u vyluštění úkolu 2-4 Kdo s koho?:

„Tisk + zprávy = Noviny, Čína + šálek = Čaj, Kostel + Potápěč = Smrt, Horor + Destička = Film (krev), Noviny + čaj = ráno, Film + Smrt = horor, ráno + horor = Škola :-)“

Naše reportérky se vmísily mezi soutěžící a jako první položily otázku: „Co jste v letošním ročníku Technoplanety postrádali? Čeho mohlo být více a naopak čeho méně?“

První se ujal slova jinak nemluvný tým Boží muka: „Chtělo by to víc úloh s postavičkami. Jinak tahle i ty předchozí úlohy z minulých ročníků s postavičkami se nám líbily.“ A k nim se hned přidávají Oslíci: „Zprvu jsme si mysleli, že ti dva jsou Matyáš Arrasu a Petr Parléř, ale pak nás napadl Krok a Libuše... Děkujeme za šifru, moc se nám líbila.“

Další týmy přiznávaly mezery ve znalostech: „My jsme to vyřešili,“ vzpomíná Týna ze Zajetí slov, „ale nevěděli jsme, že je něco jako pravčická brána!“ Naprosto s přehledem se ozval nejmladší tým soutěže Horďáci, složený z páťáků: „Schází některejm lidem mozek, aby tohle nevyřešili!“

Naše reportérky ani netušily, do jaké mely se dostanou, když se pozastaví nad tím, jestli luštění šifer není příliš jednostranná záležitost, zda nejsou děti příliš přetěžované a na sportování jim nezbývá čas. První se ozval tým Heureka, který se účastnil Technoplanety mimo soutěž, neb jeho členové překročili věkovou hranici: „KDO MÁ PROBOHA ZNÁT CVIKY??? VZPOR VZADU ŽE VYPADÁ JAKO M? Bože nee… tahle šifra byla, jako obvykle, zabíjecí pro náš tým, protože… bylo jasné jak na to přijít, jen co vypadá jako co… hrozné!“ A hned se k nim přidávají Sherloci: „nejdřív bychom museli vědet, co je to vzpor vzadu a sed snožný.“ Corpus delicti potvrzuje neutěšenou situaci s prostnými na našich školách: „Bohužel jsme nevěděli, co jednotlivé

cviky znamenají, a tak pro nás tato šifra byla až do nápovědy nevyřešitelná :D:D.“ Naštěstí situace až tak hrozná nebude, Primusi si pochvalovali: „Krásně nám ta šifra prohnala tělo!“ stejně tak jako Krakatit: „Pěkně náročný na fyzičku... :D jinak super šifra.“

A prostřednictví našich redaktorů předáváme ještě jeden vzkaz pro orgy. Snad jim to úterního finále dodá sil:

„Vidíte to, co děláte s lidma? A víte, jak moc je to krásný? A jak moc radosti rozdáváte? A ještě přitom stíháte ty lidi donutit myslet a spolupracovat, aniž by si to uvědomovali – naprosto krásný :o) Děkujeme…“ *-av-*

Všude dobře, doma nejlíp!

Na 11. mezinárodní konferenci učitelů *Dva dny s didaktikou matematiky* dne 18. února 2010 byl oficiálně zahájen 5. ročník šifrovací hry pro děti, protože záštitu nad Technoplanetou převzala Katedra Didaktiky matematiky na PedF UK. Od 1. března se mohli zapisovat soutěžní týmy. Do letošního ročníku se zapojilo 92 týmů z 32 škol (z toho 10 gymnázií) převážně z části republiky na východ od 15. poledníku.

Soutěžící řešili v 5 kolech celkem 25 šifer. Úplně první vyřešená šifra byla 1-3 (Smějte se s námi) 21 minut po zveřejnění, a to týmem Sherloci. Naproti tomu poslední šifru vyřešili Smetáci (5-5 Zapomenutá planeta) 10 hodin 15 minut před uzavřením internetového kola. Nejrychleji vyřešená šifra byla v pátém kole (5-2 Zeptali jsme se), k jejímuž pokoření potřebovali Oslíci 6,05 minut.

1. hmyzáci..... 25, 0, 35
2. Relace neurčitosti..... 25, 1, 41
3. Sherloci..... 25, 1, 49
3. MASTERteam..... 25, 1, 49
5. Boží muka.....25, 1, 53
6. Cvoci.....25, 1, 67
7. Milouši s.r.o.....25, 1, 71
8. Krakatit..... 25, 1, 97
9. Škrkny..... 25, 2, 59
10. EKKMZ.....25, 2, 89
11. Želvy.....25, 3, 88
12. Zaselamy..... 25, 3, 94
13. Global warming..... 25, 3, 99
14. technari..... 25, 4, 89
15. Bluewings.....25, 4, 106
16. Maniaci.....25, 4, 113
17. Horďáci.....25, 4, 119
18. Wolfici.....25, 5, 80
19. páč nejsem srab..... 25, 5, 82
20. STARGATE.....25, 5, 85
21. >P.ů.l.k.y<..... 25, 5, 88
21. OSLICI..... 25, 5, 88
23. AndeleSmrti..... 25, 5, 100
24. Codeman..... 25, 5, 105
25. Kecalci.....25, 7, 124
26. BLBOUNI.....25, 8, 111
27. Smetaci.....25, 8, 117
28. top5bamboos.....25, 8, 147
29. Patercata..... 25, 8, 151
30. BigBang..... 25, 9, 118
31. Sladarnice.....25, 9, 153
32. popeláři..... 24, 2, 76
33. Corpus delicti.....24, 8, 133
34. Chytrolini..... 24, 10, 149
35. Bílá nemoc.....24, 11, 153
36. ostrava.....24, 14, 177
37. harddisko.....23, 7, 120
38. Povětroň..... 23, 14, 203
39. Lamky.....22, 8, 119
40. Bobrdlici.....22, 8, 148
41. Zuzini..... 22, 9, 191
42. MAT..... 22, 10, 164
43. Tým jasných.....21, 8, 131
44. šmoulové..... 21, 8, 181
45. ŠULÁNCI.....21, 11, 168

Předpověď počasí

Praha, úterý 25.5.2009: Pokusy meteorologů o přesnější předpověď stále častěji potřebují konzultace se seismology. Jejich vyhodnocování meteorologických jevů halí prach, no, při podrobnějším rozboru jde spíše o popel. Dá se tedy očekávat počasí lítostivé až uplakané, značně těžké, přímo eyjafjallajökullské.

U vodních ploch a nádrží je riziko zanesení ploch a vytvoření popelných bažin. Naštěstí tělo v nich zapadlé je velmi dobře mumifikováno a poskytne i po staletích dobré informace o finalistech Technoplanety.